

nekdanjih Hebrejcih, pri katerih je bilo osnovno načelo vzgoje strah božji, je bila šolska disciplina tudi sirova, kar je razvideti iz mnogih mest v bibliji.

Šiba ali „žezlo“ je igrala v odgoji važno ulogo, ker je našla v teoretiških nazorih hebrejske pedagogike načelno upravičenost.

„Komur je žal šibe“ — tako beremo v pričah Salomonovih — „ta ne ljubi sina, kdor ga pa ljubi, ta ga strahuje izza detinstva. (XII., 25). Ne puščaj mladeniča brez strahovanja; ako ga kaznuješ s šibo, on ne umre; ti ga kaznuješ s šibo in rešiš dušo pogube“ (Prič. Sal. XIII., 14). Še značilneje je sledeče mesto: „Kaznuj sina svojega, dokler imaš še kaj nade in ne daj se motiti krikom njegovim“. (Pr. XIX., 18). Trditi se more tedaj gotovo, da so ta pravila našla uporabo pri pedagoški praksi starih Hebrejcev, ako se oziramo prvič na osnovno točko naziranja v hebrejski pedagogiki, z druge strani pa tudi na to, da se dandanes učitelji v hebrejskih šolah v obili meri upotrebajo šibo za poplajevanje svojih učencev.

Celo v Greciji, katera se je proslavila s humannostjo svoje kulture, je prvi čas ustanovitve šol kraljevala — šiba. Aristofon, oplakovaje sprijenost nprav svojega časa, navaja dobri red v nekdanjih šolah tako-le: Povem vam, kakova je bila stara vzgoja v srečnem času, ko sem se jaz učila — (to namreč govori boginja pravičnosti) — in ko je zmernost bila pravilom. Takrat so otroci dohajali z nepokrito glavo in bosimi nogami na ulice, bodisi dež ali sneg, ter skupno v strogem redu šli v glasbeno šolo. Tam so posedli skromno in tiho. Učili so jih popevati kakršnih koli lepих pesmi. Učitelj jim je pel z mirno važnostjo pesem ali himno. Ako pa je kateri napačno zapel, ta je bil močno nasekan“. Ta karakteristika se nanaša na atensko šolo s početnega perijoda njih osnutja. V posledstvu se je sirovost discipline ublažila, in Platon na primer dopušča kaznovanje z udarci samo v slučaju, ako učenec ne kaže spoštovanja do staršev ali pa prestopi kakšen važen vzgojevalni zakon.

V špartanski šoli pa je šiba gospodovala ves čas, dokler je Šparto prešinjal bojni duh. Telesno moč in bojno odličje je v prvi vrsti cenil Špartanec. Za razvitje telesne utrjenosti so se upotrebila vsa sredstva, in potemtakem tudi šibe niso mogli pozabiti špartanski odgojitelji. Eksekucija se je praktikovala v špartanskih šolah ne kot kazen za prestopke, temveč kot sredstvo za utrjenje telesa mladih Špartancev. Vsak špartanski odgojitelj (*παῖδοκόμος*) je imel nalašč nekaj takih ljudi, ki so opravljali službo eksekutorja ter se nazivali mastigofore, t. j. šibonosce. Z namenom, privaditi otroke prenašati bol, so jih bičali pri vsaki ugodni priliki. Tako so na vsakoletni praznik Artemide Orfijske sekali mladeniče do krvi. Temu so prisostovali starši sami in hrabrilili svoja deteta, biti trdim in moškim, in ti so bodri in veseli brez krika prenašali udarce; drugi zopet, to je res, so mrtvi padali pod udarci mastigoforov, a čuti ni bilo ne enega glasu. Vsak mož ali starec je imel ne samo pravico, temveč tudi dolžnost, paziti na prestopke mladine ter dečka na mestu pregreška kaznovati s trstom.

(Dalje.)

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 1591

o. šol. sv. Na trirazrednici v Št. Ruprtu se razpisuje učiteljska služba na paralelki s postavnimi dohodki v začasno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje za to službo naj se do dne 10. prosinca 1900 predpisanim potom vlagajo tu-sem.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 7. listopada 1899.

Št. 1035

o. šol. sv. Na enorazrednici na Črešnjevem pri Semiču je razpisana služba učitelja-voditelja s postavno plačo in prostim stanovanjem v stalno, oziroma začasno nameščenje. V slučaju pomanjkanja moških prosilcev se služba lahko kaki učiteljici vendar-le začasno odda.

Prošnje je vlagati do 15. prosinca 1900 pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Črnomlju.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 16. grudnia 1899.

Listnica uredništva:

Vsi članki in dopisi, namenjeni našemu listu, naj se pošiljajo le pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Ljubljani. — Vsem somišljenikom: Srečno in veselo novo leto!

V zalogi R. Šeberjeve tiskarnice v
Postojni je ravno izšel:

Ročni zapisnik

imenikom ljudskih šol in učiteljskega osebja
na Kranjskem,
Južno - Štajarskem in Primorskem

in z osebnim staležem

kranjskega ljudsko-šolskega učiteljstva

za šolsko leto

1899/1900.

VI. LETNIK.

Sestavil

Štefan Primožič,

učitelj.

Cena: za 75 učen. 70 kr., za 100 učen.
75 kr., za 125 učen. 80 kr., za 150 učen.
85 kr. itd., po pošti 5 kr. več.

Ne zabite „Učiteljskega konvikta“!

„Učiteljski Tovariš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Ljubljani. Naročnino pa prejema g. Francšek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, $\frac{1}{3}$ strani 10 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{5}$ strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštnine še 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Jožef Pance. — Last in založba „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“.

Tiska Millčeva tiskarnica v Ljubljani.